

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: P. K.**, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č.p. 25, PSČ 225 08, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27.2.2012, č.j. 45091/010/4102/03.02.12/SL/011/R, o vrácení pojistného

t a k t o :

- I.** Žaloba se zamítá.
- II.** Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 27.2.2012, č.j. 45091/010/4102/03.02.12/SL/011/R, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Okresní správy v Děčíně ze dne 11.1.2012, č.j. 45002/120/4102/20.12.11/FM/001/R, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o vrácení pojistného na dobrovolné důchodové pojištění dle ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), ve výši 15 288,- Kč za dobu pojištění od 1.4.2006 do 30.9.2006.

V žalobě uvedl, že podle ustanovení § 16 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění platném v roce 2006, činil-li součet vyloučených dob více než 1825 kalendářních dnů, což byl i jeho případ, neboť od 1.10.2000 pečoval o rodiče manželky, se omezoval počet vyloučených dob nad 1825 kalendářních dnů na jednu polovinu s velmi negativním dopadem na výši v budoucnu přiznaného důchodu. Přistoupil proto k této právní úpravě s maximální zodpovědností a dne 7.11.2006 zaplatil dobrovolné důchodové pojištění za dobu od 1.4.2006 do 30.9.2006. Zákonem č. 152/2007 Sb. bylo toto omezení zrušeno, což dopadlo i na žalobce.

V jeho případě tedy odpadl důvod k zaplacení dobrovolného důchodového pojištění od 1.4.2006 do 30.9.2006. Považuje za nevyvratitelné, že by dobrovolné důchodové pojištění nezaplatil, kdyby věděl, že doba péče o rodiče jeho manželky bude pojištěna bez omezení ze zákona. Jeho žádost o vrácení pojistného však byla zamítnuta. Má za to, že zaplacení dobrovolného důchodového pojištění by mělo být na principu dobrovolnosti, a pokud se později zcela změní podmínky pro jeho zaplacení, měl by mít občan v takovém výjimečném případě právo na vrácení již zaplaceného pojistného.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí a uvedla, že pokud již byla podána přihláška k dobrovolnému pojištění, jsou osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění za dobu dobrovolné účasti na důchodovém pojištění dle ustanovení § 3 odst. 5 zákona č. 589/1992 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „SocZab“), povinny platit pojistné na důchodovém pojištění. Okresní správa sociálního zabezpečení má zákonem taxativně vymezeno, kdy je možno pojistné na důchodové pojištění vrátit. V případě žalobce však neexistuje opora pro vrácení pojistného, proto nebylo možné žádosti žalobce vyhovět.

Při ústním jednání žalobce uvedl, že se o placení dobrovolného pojištění rozhodoval za jiných podmínek, než byly stanoveny později a mělo by to být soudem zohledněno. Kdyby věděl, jaká bude zákonná úprava v budoucnosti, tak by pojištění neplatil. Navrhl provedení důkazu spisem o přiznání jeho důchodu, neboť z dosavadního řízení o důchodu vyplynulo, že zaplacení dobrovolného pojistného se negativně promítá do výpočtu výše jeho důchodu. Zároveň navrhl přerušení řízení do doby skončení řízení o důchodu.

Pověřená pracovnice žalovaného při tomtéž jednání odkázala na dosavadní vyjádření a navrhla žalobu zamítnout.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Soud přezkoumal v rámci žalobních námitek skutkový a právní stav věci a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Stěžejním pro posouzení v dané věci je, zda má žalobce nárok na vrácení již zaplaceného pojistného na důchodové pojištění. Ze správního spisu postoupeného žalovanou mimo jiné vyplývá, že žalobce podal dne 2.8.2006 přihlášku k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění podle § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Následně uhradil pojistné za celkem 183 dnů od 1.4.2006 do 30.9.2006.

Podle § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jsou pojištění účastny též ostatní osoby starší 18 let, jestliže podaly přihlášku k účasti na pojištění. Účast na pojištění osob uvedených ve větě první je však možná v rozsahu nejvýše deseti let; za dobu přede dnem

podání přihlášky je přitom účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu jednoho roku bezprostředně před tímto dnem.

Podle § 3 odst. 3 SocZab, ve znění účinném do 31.12.2008, osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění jsou za dobu dobrovolné účasti na důchodovém pojištění povinny platit pojistné na důchodové pojištění.

Podle § 17 odst. 1 věta první SocZab přeplatek na pojistném se vrací plátcí pojistného nebo jeho právnímu nástupci do pěti let po uplynutí kalendářního roku, v němž vznikl, pokud není jiného splatného závazku vůči okresní správě sociálního zabezpečení nebo České správě sociálního zabezpečení.

Žalobce požadoval vrácení pojistného, takový institut však zákon o důchodovém pojištění ani SocZab nezná, vrátit lze toliko přeplatek na pojistném. Soud tedy posuzoval, zda existoval přeplatek na pojistném.

Soud konstatuje, že podmínkou dobrovolné účasti na pojištění podle § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění není neexistence povinné účasti na pojištění v téže době. Dobrovolná účast je tedy přípustná jako souběžná s účastí povinnou, což může mít svůj význam pro zvýšení osobního vyměřovacího základu dle § 16 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění prostřednictvím přičtení „vedlejšího“ vyměřovacího základu podle § 16 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, z něhož bylo dobrovolně zaplacené pojistné, k vyměřovacímu základu, z něho bylo pojistné povinně odvedeno. Každá osoba se tak může rozhodnout, zda se zapojí s ohledem na její situaci do systému důchodového pojištění prostřednictvím dobrovolného pojištění. Je přitom nerozhodné, zda tak osoba činí proto, že by nebyla jinak pojištěna nebo chce do budoucna zvýšit svůj vyměřovací základ. Zákon o důchodovém pojištění tak nerozlišuje důvody, pro něž se osoba chce dobrovolně účastnit důchodového pojištění a nelze je tak zohledňovat ani při případném rozhodování o vrácení přeplatku. O dobrovolně zaplacené pojistné však bude žalobci zvýšen vyměřovací základ důchodu.

Žalobci tak žádný přeplatek na pojištění nevznikl, neboť nenaplnil žádný ze zákonných důvodů pro vrácení přeplatku, zejména ustanovení § 16 odst. 3 SocZab, a nelze mu tedy zaplacené pojistné vrátit, neboť žalobce nehradil více, než byl povinen, ale dobrovolně zvýšil svůj vyměřovací základ důchodu o dobrovolně hrazené pojistné. Zákonodárce při přijetí novely č. 152/2007 Sb., neumožnil vrácení pojistného v případě žalobce a neexistuje tak zákonný důvod pro vrácení zaplaceného pojistného. Soud neprovedl důkaz spisem o přiznání důchodu, neboť se jedná o jiné řízení, jehož výsledek není relevantní pro úvahu, zda zde existuje důvod pro vrácení přeplatku. Ze stejného důvodu soud ani nepřikročil k přerušení řízení podle § 48 odst. 3 písm. d) s.ř.s. Jestliže je žalobce nespokojen s výpočtem důchodu může se ve správním řízení, resp. následně v soudním řízení správním, domáhat přezkumu rozhodnutí, jímž mu byl přiznán důchod. Toto řízení o přiznání důchodu však není předmětem přezkumu soudu v tomto řízení.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího

správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 31. července 2013

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kubová